

Ajdovska mladina o razvoju lokalne skupnosti in zelenih delovnih mestih

Kadar kot posamezniki razmišljamo o prihodnosti, ki jo želimo zase in za svoje otroke, največkrat sanjamo o visoki kakovosti življenja, delovnih mestih, gospodarskem napredku, ohranjeni naravi ter neonesnaženem okolju. Odgovoriti na vprašanje, kaj vse te želje pomenijo v praksi, pa je že trši oreh. V ta namen je dobro, da »vklopimo« skupinsko inteligenco: da v večjih ali manjših skupinah razglabljamo o skupnih lokalnih in globalnih izzivih ter zanje skupaj iščemo rešitve, ki bodo »dobre za vse – za posameznika, za skupnost in za planet«.

Prav s takšnimi razmisleki so se letošnjega marca in aprila – na delavnicah v organizaciji Ljudske univerze Ajdovščina in Inštituta za mladinsko politiko – ukvarjali mladi iz občin Vipavske doline. Seznanjali so se z velikimi globalnimi izzivi, kot so podnebne spremembe, izguba biotske raznovrstnosti, prekomerno izčrpavanje naravnih virov, izkoriščanje ljudi, prisilne okoljske migracije, brezposelnost in naraščajoča neenakost, ter spoznavali, kako so ti izzivi povezani z življenjskim slogom posameznika. Na primerih vsakdanjih dobrin, kot so mobilni telefoni, voda in oblačila, so raziskovali, kako lahko naše vsakdanje ravnanje in potrošniške odločitve vplivajo na druge ljudi in okolje.

V ustvarjalnem okolju so udeleženci delavnic odkrivali razvojne priložnosti v regiji in spoznavali uspešne prakse na področju ustvarjanja zelenih delovnih mest. Skupaj so razmišljali o tem, kaj, zakaj in kako želijo proizvajati, katere vire imajo na voljo v lokalnem okolju in katere razvojne priložnosti iz njih izhajajo. Bogastva lokalnih virov, kot so sonce, veter, rodovitna tla, jame, gozd, lepota krajine, reke, pa specifična znanja in tradicije, kot so npr. sadjarstvo in vinogradništvo, se mladi dobro zavedajo in so življenjsko zainteresirani za njihovo ohranjanje. Želijo si razvoja občine, ki jim bo omogočil dostojna in okolju prijazna zelena delovna mesta, s katerimi bodo lahko izpolnili lastne sanje, sledili svojemu notranjemu ognju ter si obenem zagotovili dobro plačilo in socialno varnost. Želijo si ustvarjalnega in pozitivnega delovnega okolja (podarjajo tako dobro ekipo kot dobrega šefa) brez pretiranega stresa, kjer bodo lahko svobodno delovali, se učili in osebno rasli. Pri delu želijo slediti lastnim vrednotam in biti družbeno odgovorni, hkrati pa uživati v prostem času.

Je kaj takega nedosegljivo? Ali lahko imamo vse naštetu? Lahko. Vendar si takšne blaginje ne moremo zagotoviti kot posamezniki. Čist zrak, čista pitna voda, kakovostna delovna mesta – to so nekateri od dejavnikov blaginje, ki jih lahko dosežemo samo, če se povežemo kot skupnost in si za njih skupaj prizadevamo. Za doseganje lokalnega trajnostnega razvoja moramo združiti moči ter postati aktivni in odgovorni prebivalci lokalne skupnosti. To so ugotavljali tudi mladi, predvsem pri identificiranju potencialov za razvoj zelenih delovnih mest v regiji. Velik potencial vidijo v sodelovanju ponudnikov in povezovanju znanj v celovite trajnostne turistične produkte.

Občina lahko poskrbi za to, da se v skupnosti odvija pogovor o tem, kakšno življenje si ljudje želijo zase in za svoje potomce in kako bi vsi skupaj to lahko dosegli, ter podpre skupne odločitve k trajnostnim in skupnim ciljem usmerjenim proračunom. Prebivalci občine, vključno z mladimi, pa morajo prevzeti vlogo aktivnih soustvarjalcev skupne trajne blaginje. Kot eden izmed možnih načinov je bil predstavljen participatorni proračun, v okviru katerega občani predlagajo in izbirajo projekte, ki

bodo financirani z javnimi sredstvi, in se s tem vključujejo v procese upravljanja občine. V občini Ajdovščina so v letu 2016 že uspešno izvedli prvi del projekta »Moja pobuda«, s katerim je občina povabila občanke in občane k sodelovanju pri načrtovanju porabe sredstev občinskega proračuna, izbrani projekti pa bodo izvedeni v letih 2017 in 2018. Mladi so ta mehanizem prepoznali kot priložnost za lastno vključevanje v razpravo o prihodnosti občine.

Med mladimi je bilo slišati mnogo pomislekov, ali sploh še lahko spremenimo škodljive prakse, ker smo tako nemočni proti korporacijam, usmerjenim k neskončni rasti ter k izkoriščanju ljudi in okolja. To resnično ni lahko dosegljiv cilj, ni pa nemogoč. Na poti do njega nas lahko hrabri ugotovitev kulturne antropologinje Margaret Mead: *»Nikoli ne dvomi, da lahko majhna skupina zavzetih ljudi spremeni svet; pravzaprav je to edino, kar ga je kadarkoli spremenilo.«*

*Delavnice je izvajala Gaja Breclj iz Umanotere, Slovenske fundacije za trajnostni razvoj, v okviru projekta Ozelenjevanje občinskega proračuna, ki ga sofinancira Ministrstvo za okolje in prostor.

Delavnica Zelena delovna mesta v Vipavski dolini (Foto: Umanotera)

UMANOTERA
Slovenska fundacija za trajnostni razvoj

Zapisa: Gaja Breclj, Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj
24. april 2017